

ἀμμότοπος ὁ, Ζάκ. Θράκ. (Μυριόφ.) Κρήτ. Κύπρ. Πελοπν. (Κορινθ.) — Λεξ. Κομ. Λάουνδ. Ἐλευθερουδ. Βλαστ. ἀμμότουπος Μακεδ. (Καταφύγ.) κ. ἄ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄμμος καὶ τόπος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Τόπος, εἰς τὸν ὅποιον ὑπάρχει ἄμμος. Συνών. ἀμμόγειο, ἀμμόγη, ἀμμούδα 1, ἀμμονδάρα, ἀμμονδαριά, ἀμμονδιά 1, ἀμμονδιάρια, ἀμμονδούρα, ἀμμοῦσα 1.

ἀμμότριχος ἐπίθ. Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄμμος καὶ ἀγνώστου β' συνθετ.

Ὁ ἔχων πλείστην μὲν ἄμμον, ὀλίγον δὲ χῶμα, ἐπὶ ἀγροῦ: Ἀμμότριχον χωράφιν.

ἀμμούδα ἡ, Ἀθ. Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) Κρήτ. Μακεδ. (Θεσσαλον. Καταφύγ. Χαλκιδ. κ. ἄ.) Πόντ. (Κερασ. κ. ἄ.) Σκίαθ. κ. ἄ. — Λεξ. Κομ. Λάουνδ. Αἰν. Βλαστ. ἀμμούα Κάμπ. κ. ἄ.

Μεγεθ. τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. ἀμμούδι, ὅπερ νῦν μόνον ὡς τοπων. μαρτυρεῖται. Ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ.

1) Τόπος περιέχων ἄμμον, ἀμμόδης γῆ, παραλία κττ. (ἡ πρώτη σημ. τῆς λέξεως θὰ ἦτο ἡ τῆς ἄμμου, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν παραγῶγων) Ἀθ. Θράκ. (Αἰν.) Κάμπ. Μακεδ. (Θεσσαλον. Καταφύγ. Χαλκιδ. κ. ἄ.) Πόντ. (Κερασ. κ. ἄ.) Σκίαθ. κ. ἄ. — Λεξ. Κομ. Αἰν. Βλαστ.: Ἐπορπάτ'να 'ς σὴν ἀμμούδαν καὶ τὰ ποδάρι μ' ἐπιάσκονταν (ἐπιάνοντο) Κερασ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀμμούδα Κάσ. Ἀμμούα Κάμπ. Ρόδ. Συνών. ἀμμότοπος, ἀμμονδάρα, ἀμμονδαριά, ἀμμονδιά 1, ἀμμονδούρα, ἀμμοῦσα 1. 2) Λίθος ἀμμόδους συστάσεως, εὐθραυστος Ἡπ. Κρήτ. Συνών. ἀμμονδόπετρα.

ἀμμονδα ἡ, Σύμ. Σῦρ. — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Βλαστ. ἀμ'δα Σκῦρ. ἀμμονδος Χίος ἀμμονδο Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄμμος παρὰ τὸ θέμ. τοῦ πληθ. ἀμμονδες κατὰ τὸ ἀντίστροφον σχῆμα θάλασσεσ - θάλασσα κττ. Τὸ ἀμμονδος κατὰ τὸ συνών. ἄμμος. Πβ. καὶ ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) 201.

1) Θαλασσία ἄμμος Σκῦρ. Σῦρ. — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.: Ὁ λύχνος εἶναι ψάρι τῆς ἀμμονδας Μ. Ἐγκυκλ. Συνών. ἀμμοιδη, ἄμμος 1, ἀμμονδιά 4, ἀμμοῦσα 2, ἀμμωσι.

2) Ἀμμόδης παραλία Χίος — Λεξ. Βλαστ.: Ἀσμ.

Γεμίς' ἡ ἀμμονδος πανγιά τσ' ἡ θάλασσα καράβια
τσαί τ' ἀμμογιάλι γέμισε ὁμορφα παλληκάρια

Χίος. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Χίος. β) Ἐκτεταμένον ἀμμῶδες ὕψωμα παραλίας Σύμ.

ἀμμούδᾱ σύνδ. Πόντ. (Ὁφ. Χαλδ.)

Ἐκ τῶν συνδ. ἄν καὶ μουδέ, δι' ὃ ἰδ. μηδέ.

Πρίν, προτοῦ ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. Τὸ μωρὸ ἀμμούδᾱ κλαίῃ, βυζὶ οὐ δίγουν ἄ (πρίν κλαύση τὸ βρέφος, δὲν δίδουσιν εἰς αὐτὸ μαστόν. Ὅτι εἰς τὸν μὴ ζητοῦντα οὐδὲν δίδεται) Ὁφ. || Γνωμ. Ἀμμούδᾱ ἀκούς, μὴ συντυδαίνης (πρίν ἀκούσης, μὴ ὁμίλει) αὐτόθ. Ἀμμούδᾱ παθάνης, οὐ μαθάνεις (πρίν πάθης, δὲν μανθάνεις) αὐτόθ.

ἀμμονδάρα ἡ, Ἀμοργ. Κίμωλ. Κρήτ. Κύθν. Κῶς Μῆλ. Νάξ. Πελοπν. (Λακων. Ὀλυμπ.) Σῦρ. κ. ἄ. ἀμμονάρα Κάλυμν. ἀμμαδάρα Ἰμβρ. ἀμμαάρα Κάλυμν. κ. ἄ.

ἀμμοδάρα Ἀμοργ. Κύθν. ναμμοδάρα Μῆλ. ἀμμονδέρα Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Κλουτσίνοχ. Τρίκκ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. ἀμμονδάρι (πβ. τοπων. Ἀμμονδάρι), ὃ ἐκ τοῦ ἀμμούδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρι (II). Τὸ ἀμμαδάρα δι' ἀφομ. προληπτικὴν. Εἰς τὸν τύπ. ἀμμοδάρα ὑπεισηλθε τὸ συνδετικὸν φωνῆεν ο. Τὸ ἀμμοδέρα κατ' ἀναλογικὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐπιθ. ἀμμονδερός. Τὸ ναμμονδάρα ἐκ τῆς αἰτιατ. τὴν ἀμμοῦδα διὰ κακὸν χωρισμόν. Πβ. οὐρά - νοῦρά, ὤμος - νῶμος κττ.

Τόπος ἀμμόδης ἐνθ' ἄν.: Αὐτὸ τὸ χωράφι εἶναι ἀμμοδάρα Κύθν. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀμμονδάρα Ἀμοργ. Κάλυμν. Κρήτ. Πελοπν. (Μάν. Μποζικ.) Χίος Ἀμμαδάρα Ἰμβρ. Ἀμμονδάρες Ἀμοργ. Πάρ. Πελοπν. (Μάν. Ὀλυμπ.) Σίφν. Χίος Ἀμμονδέρες Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμμότοπος.

ἀμμονδαριά ἡ, ἀμμ'δαριά Τήν. (Κώμ.) ἀμμονδαρά Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμμονδάρα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιά. Διὰ τὸν σχηματισμόν πβ. ἀμμούδα - ἀμμονδιά κττ.

Τόπος ἀμμόδης. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀμμονδαριά Ἄνδρ. Πάρ. Ἀμμονδαριές Ἄνδρ. Βιθυν. Χίος Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμμότοπος.

ἀμμονδερός ἐπίθ. Ἀθῆν. Εὐβ. Κύμ. Ζάκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθν. Σύμ. — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Βλαστ. ἀμμονδιρός Θράκ. (Αἰν.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Σισάν.) Στερελλ. (Ἀκαρναν. Λεπεν.) ἀμμ'διός Σαμοθρ. ἀμμονδερό τό, Ζάκ. ἀμμονδιρό Θράκ. (Αἰν.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Στερελλ. (Ἀκαρναν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμμούδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ερός ἡ ἐκ τοῦ οὐσ. ἄμμος παρὰ τὸ θέμ. τοῦ πληθ. ἀμμονδες. Τὸ ἀμμ'διός προῆλθεν ἀπὸ τοῦ ἀμμονδερός - ἀμμονδιρός διὰ τὴν κανονικὴν ἐκπτώσιν τοῦ ρ ἐν Σαμοθρ.

1) Ὁ περιέχων ἄμμον, ἀμμόδης ἐνθ' ἄν.: Ἀμμονδερὴ γῆ Κεφαλλ. Ἀμμονδερό χῶμα Κεφαλλ. Σύμ. κ. ἄ. Ἀμμονδερός τόπος Κύθν. Τὸ ἀσπρόχωμα εἶναι ἀμμονδερό Ἀθῆν. Ἀμμονδερό ναι τὸ χωράφι καὶ ξεκαίει ὀγλήγορα Κρήτ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Ἀμμαδιρός Στερελλ. (Ἀκαρναν.) Ἀμμονδερὴ Εὐβ. (Κύμ.) Κῶς Ἀμμονερὴ Ἰκαρ. Ἀμμονδερό Πελοπν. (Βιδιάκ.) Συνών. ἀμμονδίτικος, ἀμμόδης 1. 2) Τὸ οὐδ. ὡς οὐσ., θήκη περιέχουσα ἄμμον, ἀμμοδοχεῖον γραφείου Ζάκ. Θράκ. (Αἰν.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Στερελλ. Ἀκαρναν. — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Ἡπίτ. Συνών. ἄμμος 4.

ἀμμονδιά ἡ, κοιν. καὶ Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν. Σίλατ. Σινασσ.) ἀμ-μουνδία Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.) ἀμμονδία Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) ναμμονδιά Μύκ. ἀμμονδικιά Κύπρ. ἀμμοντζιά Κῶς ἀμμοδιά Καππ. — Λεξ. Λάουνδ. ἀμμαδιά ἀγν. τόπ. ἀμμοντζιά Καππ. (Ἀραβάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμμούδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιά. Πβ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) 201. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ., παρ' ὅ καὶ ἀμμονδιά, ὡς καὶ παρὰ Βλάχ. Τὸ ἀμμονδία καὶ παρὰ Πορτ. Τὸ ναμμονδιά ἐκ τῆς αἰτιατ. τὴν ἀμμονδιά διὰ κακὸν χωρισμόν. Πβ. ἀμμονδάρα - ναμμονδάρα, οὐρά - νοῦρά, ὤμος - νῶμος κττ. Τὸ ἀμμοντζιά τοῦ Ἀραβαν. διὰ φωνητικὴν τροπὴν τοῦ δ εἰς ρ, ἥτις εἶναι κανονικὴ αὐτόθ.

1) Τόπος ἀμμώδης συνήθως παρὰ τὴν θάλασσαν ἢ τὸν ποταμὸν καὶ ὁ ἀμμώδης πυθμὴν τῆς θαλάσσης κοιν. : *Πάμε νὰ καθίσουμε-νὰ παίξουμε 'ς τὴν ἀμμουδιά κοιν.* Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμμότοπος. 2) Γῆ περιέχουσα πλείονα ἄμμον ἢ χῶμα Μύκ. Σάμ. Σίφν. κ. ἄ. : *Αὐτὸ τοῦ χουράφ' εἶναι ἀμμουδιά Σάμ.* 3) Πλατεία ἐστρωμένη δι' ἄμμου Θήρ.

4) Ἄμμος Καπ. (Ἄνακ. Ἀραβάν. Σίλατ. Σινασσ. Φάρασ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) : *Ἐτὰ τὸ γέννημα ἔχ' πολλὴ ἀμμουριά (ἐτὰ = τοῦτο) Ἀραβάν. Τὸ ψωμί ἔχ' ἀμμουριά αὐτόθ.* Συνών. ἀμμοιδη, ἄμμος 1, ἀμμονδα 1, ἀμμοῦσα 2, ἄμμωσι. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Ἀμμουδιά Βιθυν. (Κατιρ.) Ἴων. (Κάτω Παναγ. Κρήν.) Θεσσ. (Μηλ.) Κίμωλ. Νίσυρ. Σάμ. Σκιάθ. Χίος Ἀμμουδιές Ἴων. (Κάτω Παναγ. Κρήν.) Σάμ. Ἀμμαδικιές Κύπρ.

ἀμμουδιάρα ἢ, ἀμάρτ. ἀμμοδιάρα Κύθν.

Τὸ θηλ. τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀμμουδιάρεις (πβ. τοπων. Ἀμμουδιάρεις) οὐσιαστικοποιηθέν.

Τόπος περιέχων ἄμμον, γῆ ἀμμώδης. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμμότοπος.

ἀμμουδιάτικο τό, Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.

Τὸ οὐδ. τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. *ἀμμουδιάτικος οὐσιαστικοποιηθέν.

Ποικιλία τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου μὲ μαύρας ράγας.

ἀμμουδίζω Κωνπλ. ἀμμ'δίζω Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἀμμ'δίζον Σαμοθρ. Τήν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμμούδα.

1) Περιέχω ἄμμον Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κωνπλ. Τήν. : *Τὸ γλυκὸ ἀμμουδίζει Κωνπλ. Ἀμμ'δίζει τὸ χῶμα τοῦ Τήν. Τὸ ψωμί ἀμμ'δίζ' Σαρεκκλ. Συνών. ἀμμιζώ, ἀμμοφέρνω. 2) Περιέχω χῶμα παχὺ Σαμοθρ. : *Τοῦ χουράφ' ἀμμ'δίζ'.**

ἀμμουδίτικος ἐπίθ. Σύμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμμούδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτικος.

Ἄμμουδης ἄμμον : *Σφουγγάρι ἀμμουδίτικα.* Συνών. ἀμμουδερός 1, ἀμμώδης.

ἀμμουδόπετρα ἢ, Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄμμος, τοῦ ὁποῖου ὁ πληθ. ἀμμουδες, καὶ πέτρα.

Λίθος ἀμμώδους συστάσεως καὶ εὐθρυπτος. Συνών. ἀμμούδα 2.

ἀμμουδούρα ἢ, ἀμάρτ. ἀμμοδούρα Πελοπν. (Δημητσάν.) ἀμμοσύρα Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμμούδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούρα. Εἰς τὸν τύπ. ἀμμοδούρα ὑπεισήληθε τὸ ο ὡς συνδετικὸν φωνῆεν, διότι ἡ λ. ὡς πολυσύλλαβος ἐνομισθῆ σύνθετος. Πβ. ἀμαξηλάτης - ἀμαξολάτης, ἀμμουδάρα - ἀμμοδάρα κττ.

Τόπος, γῆ ἀμμώδης ἐνθ' ἄν. : *Τῆς ἀμμοδούρας τὸ σπαρτὸ τὸ φεγγάρι τὸ τσουρίζει Δημητσάν.* Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμμότοπος.

ἀμμουδόχορτο τό, ἐνιαχ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄμμος, τοῦ ὁποῖου ὁ πληθ. ἀμμουδες, καὶ χορτο.

Τὸ φυτὸν ψωραλέα τὸ ἀσφάλτιον (psoralea bituminosa), τῆς τάξεως τῶν ἐλλοβοκάρπων (leguminosae). Συνών. ἀγριοτριφύλλι 4, βρομοῦσα, βρομόχορτο. [**]

ἀμμουδόχωμα τό, Κρήτ. ἀμ-μουδόχωμα Ἰκαρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμμούδα καὶ χῶμα.

Χῶμα περιέχον ἄμμον. Συνών. ἀμμόχωμα. Πβ. ἀμμότοπος.

ἀμμούθρα ἢ, Σύμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμμούδα.

Σωρεία ἄμμου. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Σύμ.

ἀμμουριά ἢ, Μεγίστ. ἀμμουρέα Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. ἀμμούρα (πβ. τοπων. Ἀμμούρα) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιά. Τὸ ἀμμουρέα κατ' ἄλλα εἰς -έα.

I) Ἀποτρίμματα τοῦ κονιάματος τῶν τοίχων Μεγίστ.

II) Ἐκτασις ἀμμώδης Κάρπ.

ἀμμοῦσα ἢ, Ἡπ. Ζάκ. Κέρκ. Παξ. Στερελλ. (Ἀκαρν.) κ. ἄ. ἀμμοῦσα Εὐβ. (Ἰστ.) Κρήτ. Κύθηρ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Καλάβρυτ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Λεπεν.) κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄμμος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦσα, περὶ ἧς ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 180 κέξ. Ὅτι ἡ λ. παλαιὰ μαρτυρεῖ τὸ τοπων. Ἀμμοῦσαι ἐν Miklosich - Müller Acta 5,56. (Κατὰ Γ' Χατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) 201 ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀμμόεσσα). Περὶ τοῦ τύπ. ἀμμοῦσσα πβ. Γ' Χατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 13 (1916 / 7) 185.

1) Τόπος πλήρης ἄμμου, γῆ ἀμμώδης Εὐβ. (Ἰστ.) Ζάκ. Ἡπ. Κέρκ. Κρήτ. Κύθηρ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Καλάβρυτ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρν.) Παξ. : *Τ' ἀμπέλιν εἶναι ἀμμοῦσσα Αἰτωλ. Ὅπως νὰ τὸ κάμ'ς τὸ ἀμμοῦττοις δὲν καρπᾶν αὐτόθ. || Ἄσμ.*

Κ' ἐδὰ βαρκάκια βλέπουσι σάπια καὶ τρυπημένα, εἰς τὴν ἀμμοῦττοις κείνουνται ξερά, χαρβαλισμένα

Κρήτ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμμότοπος. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀμμοῦσα Βιθυν. (Κατιρ.) Λευκ. Μοσχονήσ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἀμμοῦττοις Κῶς Ἀμμοῦττοις Κρήτ. 2) Ἄμμος Κρήτ. : *Ἀμμοῦττοις κατάμνη ναι τὸ ψωμί (κατάμνη = ἀμμιγής). || Ἄσμ.*

Τοῦ ποταμοῦ τὰ σέρματα ἀμμοῦττοις καὶ κλαδιά ναι, τὸ ἀγάτης ὁ ξεχωρισμὸς μαχαίρια καὶ σπαθιά ναι

(σέρματα = τὰ παρασυρόμενα). Συνών. ἄμμοιδη, ἄμμος 1, ἀμμονδα 1, ἀμμουδιά 4, ἄμμωσι. 3) Ἀργυλλος χρησιμεύουσα εἰς παρασκευὴν ἀμμοκονίας Κέρκ.

ἀμμουσάδα ἢ, ἀμάρτ. ἀμμουτσάδα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμμοῦσσα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άδα (II).

Τόπος κεκαλυμμένος ὑπὸ ἄμμου.

ἀμμουσερδ τό, Κεφαλλ.

Τὸ οὐδ. τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀμμουσερδός οὐσιαστικοποιηθέν.

Τὸ καλῆς ποιότητος ἀμμῶδες ἔδαφος. Πβ. ἀμμόγειο, ἀμμόγη, ἀμμότοπος, ἀμμουσόγη.

